

Jakub Kowalski

Protokół ze spotkania przedstawicieli wydziałów teologicznych : Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, 22 stycznia 2013 roku

Fides: Biuletyn Bibliotek Kościelnych 2 (37), 184-188

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

- wzajemna wymiana informacji i doświadczeń,
- współpraca w dziedzinie promowania zasobów własnych i innych bibliotek teologicznych,
- inicjowanie współpracy między środowiskami naukowymi a bibliotekami.

P. Bogumiła Warząchowska zaproponowała uszczegółowienie form promocji bibliotek jako zajęć cyklicznych w bibliotece, proseminariów, szkoleń studentów i kadry naukowej z zasad korzystania z baz elektronicznych, list cytowań i z katalogów komputerowych.

Następnie p. Piotr Latawiec poddał pod głosowanie projekt powołania Konferencji Dyrektorów Bibliotek Wydziałów Teologicznych, który przyjęto jednogłośnie.

3. W toku kolejnych dyskusji p. Piotr Latawiec i ks. Jerzy Witczak omówili problem tworzenia bibliografii teologicznych i ich kompletności. Ks. Jerzy Witczak przedstawił dorobek Federacji FIDES na tym polu. W Elektronicznej Bibliografii Nauk Teologicznych FIDES indeksowana jest zawartość czasopism i prac zbiorowych, nie ma natomiast na razie w planie umieszczenia w niej wykazu monografii, które zasadniczo można znaleźć w katalogach, w tym w katalogu NUKAT. W danych otrzymywanych przez FIDES z Bibliografii Zawartości Czasopism Biblioteki Narodowej kompletność opracowania czasopism nie jest zadowalająca, gdyż konieczne staje się uzupełnienie brakujących tytułów i starszych roczników, jak również publikowanych materiałów konferencyjnych. Biblioteka Narodowa traktuje takie pozycje zbiorczo, zachodzi zatem potrzeba rozpisywania poszczególnych artykułów. Jednym z ważniejszych zadań jest indeksowanie prac zbiorowych, m.in. książek pamiątkowych, co obecnie jest wykonywane jedynie w nielicznych ośrodkach. Prace zbiorowe ma w ten sposób opracowane Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego i Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu. Bogumiła Warząchowska zwróciła uwagę, że jest to doskonała forma promocji dorobku wydziałów teologicznych.

Podstawowym problemem pozostaje pozyskanie środków finansowych na obsługę informatyczną wspólnej bibliografii, zakup serwerów i zatrudnienie odpowiedniego personelu. Aktualnie obsługę informatyczną zapewnia Papieski Wydział Teologiczny we

Wrocławiu, a większą część pracy wykonuje się społecznie. Ks. Jerzy Witczak zaproponował, aby wydziały teologiczne poszukiwały sposobów współfinansowania Elektronicznej Bibliografii Nauk Teologicznych umieszczonej na serwerze FIDES. P. Piotr Latawiec podkreślił dużą wartość dokumentów życia społecznego Kościoła i konieczność gromadzenia tego rodzaju rozproszonych wydawnictw. P. Bogumiła Warząchowska wskazała, że biblioteka Wydziału Teologicznego UŚ już gromadzi takie źródła i w przyszłości zostaną one opracowane. P. Piotr Latawiec i p. Magdalena Nagięć stwierdzili, że szczególną rolę pełni gromadzenie archiwalnych fotografii.

4. Następnie poruszono sprawę digitalizacji w bibliotekach teologicznych i możliwości pozyskiwania środków z dotacji i projektów. Pracownik Biblioteki UKSW p. Jakub Kowalski przybliżył zasady wnioskowania do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz programu Kultura Plus, który od 2012 roku jest otwarty również dla bibliotek szkół wyższych i związków wyznaniowych. P. Magdalena Nagięć stwierdziła, że Biblioteka UPJPII zatrzymała digitalizację, natomiast tworzone są obecnie repozytoria dorobku naukowego kadry profesorskiej. Ks. Jerzy Witczak zaproponował mniejszym uczelniom, np. Bobolanum, umieszczenie tego rodzaju repozytoriów w bibliotece wirtualnej Federacji FIDES.

5. Kolejnym punktem obrad była kwestia współpracy na polu wymiany międzybibliotecznej. P. Bogumiła Warząchowska zauważyła potrzebę ściślejszej współpracy w ramach powołanej konferencji, gdyż nie wszyscy członkowie podlegają odpowiedniej ustawie. Ks. Tomasz Garwoliński podkreślił, że gremia takie jak Konferencja Dyrektorów Bibliotek Wydziałów Teologicznych lub Federacja FIDES powinny za jedno z naczelných zadań przyjąć integrację środowiska bibliotekarzy i wspieranie kontaktów między bibliotekami. Z uwagi na pogłębiający się brak środków p. Piotr Latawiec i p. Bogumiła Warząchowska podkreślili konieczność wymiany informacji i współpracy bibliotek w pozyskiwaniu cennych materiałów i serii wydawniczych. Zaproponowano zawarcie porozumienia dotyczącego takiego rodzaju współpracy. P. Ewa Poleszak zaznaczyła, że cięcia dotyczą również prenumerowanych czasopism, wobec czego sytu-

acja może doprowadzić do poważnych braków w zbiorach druków ciągłych. Ks. Jerzy Witczak i ks. Tomasz Garwoliński zwrócili uwagę na rolę baz elektronicznych i licencji krajowych. Wobec narastających cięć budżetowych Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego może zaprzestać finansowania licencji na poszczególne bazy, co doprowadzi do braku dostępu elektronicznego do czasopism, a w obliczu zaprzestania zakupu czasopism w wersji tradycyjnej ucierpią również zbiory drukowane.

6. Podsumowując obrady, zgodnie stwierdzono, że istnieje potrzeba corocznego spotkania Konferencji Dyrektorów Bibliotek Wydziałów Teologicznych, a także nakreślono szczegółowe zadania dotyczące współpracy w zakresie współtworzenia Elektronicznej Bibliografii Nauk Teologicznych, wymiany międzybibliotecznej, gospodarki dubletami i drukami zbędnymi, wypożyczeń międzybibliotecznych, digitalizacji zbiorów oraz wymiany doświadczeń w zakresie szkolenia użytkowników, przekazywania informacji o możliwościach pozyskiwania funduszy ze środków ministerialnych i unijnych.

Dyrektor Biblioteki Głównej UKSW, p. Piotr Latawiec, podziękowawszy przybyłym uczestnikom, zamknął zebranie.

GABRIELA ŁĄCKA¹

PROMOCJA PERIODYKU POPULARNONAUKOWEGO O HISTORII GÓRNEGO ŚLĄSKA „CZASYPISMO” (Katowice, 20 lutego 2013 roku)

Dwudziestego lutego 2013 roku na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach odbyła się promocja nowego półrocznika zatytułowanego „CzasyPismo”. Periodyk ten jest wydawany w ramach wspólnego projektu Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej i Muzeum w Gliwicach.

W spotkaniu wzięli udział znawcy historii Górnego Śląska reprezentowani przez ks. prof. Jerzego Myszora z Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego, prof. Ryszarda Kaczmarka z Wydziału Nauk Społecznych UŚ i dr. Adama Dziuroka, redaktora naczelnego periodyku „CzasyPismo”, a zarazem naczelnika Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN.

Uczestników spotkania powitał prof. Ryszard Kaczmarek, wyrażając zadowolenie z ukazania się na rynku wydawniczym pisma promującego dzieje Górnego Śląska. Jednocześnie zwrócił uwagę, że pierwszy numer periodyku pojawił się w momencie ożywienia rozmów na temat identyfikacji i tożsamości regionalnej Ślązaków. Przy okazji promocji pisma prof. Ryszard Kaczmarek przybliżył uczestnikom panelu najnowszą książkę dr. Adama Dziuroka pt. *Kruchto-*

¹ Biblioteka Teologiczna Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

izacja. Polityka władz partyjno-państwowych wobec Kościoła katolickiego w latach 1945-1956 w województwie śląskim/katowickim. Ta obszerna monografia mieści się w kręgu problematyki drugiego numeru nowego czasopisma, którego tematem wiodącym są zagadnienia funkcjonowania systemów totalitarnych i ich wpływu na społeczeństwo regionu.

Rozpoczynając prezentację „CzasyPisma”, redaktor naczelny przedstawił główne cele i założenia, jakie towarzyszyły wydawcom przy tworzeniu nowego półrocznika. Wyjaśnił zgromadzonym znaczenie tytułu periodyku, stwierdzając, że czas i pismo są bezpośrednio związane z historią. „CzasyPismo” jest zatem pismem o czasie (przeszłym)². Zapowiadał, że redakcja pisma „chce skupić swoją uwagę na historii Górnego Śląska w historycznych granicach tego regionu oraz obszarów ościennych wraz ze Śląskiem Cieszyńskim i Zagłębiem Dąbrowskim i w nieco mniejszym stopniu ziemią częstochowską i żywiecką”. Szczególny nacisk położono na problematykę funkcjonowania nazizmu i komunizmu, a także na wpływy, jaki owe systemy totalitarne wywierały na społeczeństwo regionu. Nie oznacza to jednak zawężenia tematyki do kwestii politycznych – przeciwnie, celem wydawcy jest ukazanie możliwie jak najszerszego spektrum zjawisk: sfery kultury, religii, gospodarki, obyczajowości, życia codziennego.

Zdaniem redaktora naczelnego inspiracją do powstania „CzasyPisma” był brak w województwie śląskim i opolskim pisma historycznego popularyzującego dwudziestowieczne dzieje tego regionu. „Tymczasem istnieje odczuwalne zapotrzebowanie na taki periodyk, zwłaszcza w środowiskach osób aktywnie zaangażowanych w popularyzowanie wiedzy o Górnym Śląsku i Zagłębiu (stowarzyszenia regionalne, pasjonaci historii lokalnej), a także wśród kadry nauczycielskiej i akademickiej oraz uczniów szkół średnich i studentów”³. Wydawnictwo chce dotrzeć do młodych ludzi poprzez publikację krótkich tekstów, czasem streszczeń najważniejszych książek popularnonaukowych. Przekaz ma być rzetelny, naukowy i popularno-

² *Od redakcji, „CzasyPismo” 1 (2012), s. 3.*

³ *Tamże.*